

Vec C-22/22

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

7. január 2022

Vnútroštátny súd:

Sąd Najwyższy

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

15. december 2021

Odvolateľka:

T. S.A.

Odporca:

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Predmet konania

Rozhodnutie przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (predseda Štátnej rozhlasovej a televíznej rady), ktorým sa ukladá spoločnosti T. S.A. pokuta vo výške 10 000 PLN za porušenie zákazu prerušovania detských programov vysielaním reklamy.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Vnútroštátny súd sa na základe článku 267 ZFEÚ pýta, či je z hľadiska zásady rovnosti pred zákonom uplatňovanej v práve Únie prípustné, aby vnútroštátny zákonodarca rozlišoval medzi vysielateľmi lineárnych audiovizuálnych mediálnych služieb na jednej strane a vysielateľmi audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie na strane druhej, pokiaľ ide o ich možnosť vysielania reklám počas detských programov.

Prejudiciálna otázka

„Má sa článok 20 ods. 2 v spojení s článkom 4 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) a články 11 a 20 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá zakazuje reklamu v detských programoch len prevádzkovateľom televízneho vysielania, ale tento zákaz sa nevzťahuje na poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie?“

Relevantné predpisy práva Spoločenstva

Charta základných práv Európskej únie, články 11 a 20

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách), článok 4 ods. 1, článok 20 ods. 2

Relevantné vnútroštátne predpisy

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Zákon o rozhlasovom a televíznom vysielaní z 29. decembra 1992), články 16a, 47k a 53

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Spoločnosť T S.A. (ďalej len „odvolateľka“), ktorá je televíznym vysielateľom, 2. októbra 2016 prerušila svoje vysielanie detského programu reklamou. Týmto konaním porušila zákaz stanovený v ustave o radiofonii i televízji (zákon o rozhlasovom a televíznom vysielaní), ktorý zakazuje prerušovanie detských programov reklamou alebo telenákupom. Za toto porušenie Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (predseda Štátnej rozhlasovej a televíznej rady) (ďalej len „odporca“) rozhodnutím zo 14. septembra 2017 uložil odvolateľke pokutu vo výške 10 000 PLN.
- 2 Odvolanie odvolateľky proti tomuto rozhodnutiu súdy prvého a druhého stupňa zamietli. Proti rozsudku druhostupňového súdu podala odvolateľka kasačnú sťažnosť na vnútroštátny súd predkladajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 3 Vzhľadom na dôležitú právnu otázku položenú odvolateľkou položil vnútroštátny súd vyššie uvedenú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) a odročil pojednávanie.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 4 Právna otázka nastolená odvolateľkou sa týka prípustnosti uplatnenia prísnejších pravidiel obmedzujúcich vysielanie reklamy, ako sú pravidlá vyplývajúce zo znenia článku 20 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (ďalej len „smernica 2010/13/EÚ“), v prípade, keď tieto pravidlá nie sú v súlade s požiadavkami noriem práva Únie – konkrétne nie sú v súlade so zásadou rovnosti vyplývajúcou okrem iného z článku 20 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) – a nespĺňajú požiadavku, aby bol rozsah pôsobnosti príkazu alebo zákazu jednoznačne vymedzený.
- 5 Odvolateľka tvrdí, že ustanovenia týkajúce sa obmedzení reklamy u audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie nie sú v poľskom práve upravené tak, aby bola splnená podmienka rovnosti pred zákonom. V súlade so zákonom o rozhlasovom a televíznom vysielaní sa totiž zákaz prerušovania detských programov reklamou nevzťahuje na audiovizuálne mediálne služby na požiadanie. Podniky poskytujúce služby na požiadanie, ktoré sú konkurentmi televíznych vysielateľov na podobnom alebo dokonca rovnakom trhu, nie sú

obmedzené v prerušovaní detských programov reklamou. Tento zákaz sa vzťahuje len na prevádzkovateľov televízneho vysielania.

- 6 Podľa názoru odvolateľky je takéto rozlišovanie postavenia poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie na jednej strane a prevádzkovateľov televízneho vysielania na strane druhej – v neprospech posledných uvedených – nezlučiteľné so zásadou rovnosti pred zákonom podľa článku 20 Charty. Odvolateľka totiž tvrdí, že podľa práva Európskej únie by sa prevádzkovatelia televízneho vysielania a poskytovatelia audiovizuálnych služieb na požiadanie mali považovať za porovnateľné subjekty poskytujúce podobné služby. Podľa odvolateľky je zároveň nepochybné, že chránené záujmy – telesný, duševný a morálny vývoj maloletých a ľudská dôstojnosť – ktoré majú odôvodňovať zákaz reklamy počas detských programov, sú rovnako platné tak pre televízne vysielanie, ako aj pre audiovizuálne služby na požiadanie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nie je podľa názoru odvolateľky splnená podmienka, ktorá je potrebná na to, aby vnútroštátny zákonodarca mohol uplatniť prísnejšiu právnu normu, než by vyžadovali ustanovenia smernice 2010/13/EÚ. Podľa článku 4 ods. 1 uvedenej smernice takouto podmienkou je súlad takéhoto prísnejšieho ustanovenia s právom Únie. Odvolateľka sa domnieva, že sa na prejednávanej vec priamo uplatnia ustanovenia smernice 2010/13/EÚ, konkrétne jej článok 20 ods. 2, podľa ktorého vysielanie detských programov možno prerušovať televíznou reklamou jedenkrát za každé plánované obdobie v dĺžke najmenej 30 minút v prípade, že plánovaná dĺžka trvania tohto programu je viac ako 30 minút.
- 7 Odporca uviedol, že zásada rovnosti pred zákonom sa môže uplatňovať v porovnateľných situáciách, medzi ktoré nepatrí situácia prevádzkovateľa televízneho vysielania, ktorý vysiela program, t. j. poskytovateľa lineárnej služby, a situácia poskytovateľa audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, t. j. poskytovateľa nelineárnej služby. Audiovizuálne mediálne služby na požiadanie sa totiž od televízneho vysielania líšia v tom, aké má používateľ možnosti výberu a kontroly, a líšia sa aj vplyvom na spoločnosť. Podľa názoru odporcu to odôvodňuje zaradenie audiovizuálnych služieb na požiadanie pod miernejšiu právnu úpravu, čo znamená, že musia spĺňať len základné zásady stanovené v smernici 2010/13/EÚ.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 8 Vnútroštátny súd na úvod vysvetľuje, že právna úprava zavedená vnútroštátnym zákonodarcom v rámci prebratia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu, sa v prejednávanej veci neuplatní. V rámci tohto prebratia bolo do zákona o rozhlasovom a televíznom vysielaní doplnené okrem iného ustanovenie, ktoré umožňuje prevádzkovateľovi televízneho vysielania prerušiť reklamou detský film trvajúci viac ako jednu hodinu. Rozhodnutie, ktoré odvolateľka napadla, bolo vydané 14. septembra

2017, teda pred prijatím smernice 2018/1808 a pred zavedením zmien vo vnútroštátnom práve v rámci jej prebratia.

- 9 Podľa právneho stavu ku dňu prijatia napadnutého rozhodnutia mali prevádzkovatelia televízneho vysielania absolútny zákaz prerušovať detské programy reklamou. Prijatie takéhoto riešenia predstavovalo sprísnenie pravidla stanoveného v článku 20 ods. 2 smernice 2010/13/EÚ v znení platnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého vysielanie filmov vyrobených pre televíziu (okrem viacdielných sérií, seriálov a dokumentárnych programov), kinematografických diel a spravodajských programov možno prerušovať televíznou reklamou a/alebo telenákurom jedenkrát za každé plánované obdobie v dĺžke najmenej 30 minút. Vysielanie detských programov možno prerušovať televíznou reklamou a/alebo telenákurom jedenkrát za každé plánované obdobie v dĺžke najmenej 30 minút v prípade, že plánovaná dĺžka trvania tohto programu je viac ako 30 minút.
- 10 Zavedením úplného zákazu prerušovania detských programov reklamou vnútroštátny zákonodarca využil možnosť, ktorú mu poskytuje článok 4 ods. 1 smernice 2010/13/EÚ, požadovať od poskytovateľov mediálnych služieb, na ktorých sa vzťahuje jeho právomoc, aby dodržiavali podrobnejšie alebo prísnejšie pravidlá v oblastiach koordinovaných touto smernicou. Podľa článku 4 ods. 1 *in fine* tejto smernice bol podmienkou pre uplatnenie tejto možnosti súlad týchto pravidiel s právom Únie.
- 11 Na poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie sa tento absolútny zákaz prerušovania detských programov reklamou neuplatňoval.
- 12 Vzhľadom na vyššie uvedené vzniká pochybnosť, či je takáto právna úprava situácie poskytovateľov lineárnych audiovizuálnych mediálnych služieb a poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, ktorá umožňuje posledným uvedeným prerušovať detské programy reklamou, v súlade s právom Únie, najmä so zásadou rovnosti pred zákonom.
- 13 V článku 20 Charty sa uvádza, že pred zákonom sú si všetci rovní. Táto všeobecná zásada rovnosti v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a aby sa s rozdielnymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, s výnimkou toho, že by takéto zaobchádzanie bolo objektívne odôvodnené. Rozdielne zaobchádzanie je odôvodnené, ak je založené na objektívnom a primeranom kritériu, to znamená ak je v súlade s právne prípustným cieľom sledovaným predmetnou právnou úpravou a tento rozdiel je primeraný cieľu, ktorý príslušné zaobchádzanie sleduje.
- 14 Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že hoci sa v odôvodnení 58 smernice 2010/13/EÚ uvádza, že „audiovizuálne mediálne služby na požiadanie sa od televízneho vysielania líšia, pokiaľ ide o možnosti výberu a ovládania, ktoré má používateľ, a z hľadiska svojho vplyvu na spoločnosť. To oprávňuje použitie miernejšej regulácie v prípade audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie,

ktoré by mali spĺňať len základné pravidlá ustanovené v tejto smernici“, podľa odôvodnenia 59 však „dostupnosť škodlivého obsahu v audiovizuálnych mediálnych službách znepokojuje zákonodarcov, mediálne odvetvie a rodičov. Možné budú aj nové výzvy, najmä v spojitosti s novými platformami a novými produktmi. Je preto potrebné, aby sa vo všetkých audiovizuálnych mediálnych službách vrátane audiovizuálnych komerčných oznamov zaviedli pravidlá na ochranu telesného, duševného a mravného vývoja maloletých a na ochranu ľudskej dôstojnosti“. Vzhľadom na vyššie uvedené je síce potrebné uznať – v súlade s judikatúrou Súdneho dvora – že smernicou 2010/13/EÚ „nebola vykonaná úplná harmonizácia pravidiel týkajúcich sa oblastí jej pôsobnosti, ale táto smernica iba stanovuje minimálne požiadavky na vysielania, ktoré majú pôvod v Únii a sú určené na príjem na jej území“, avšak „aby sa zabezpečilo, že záujmy spotrebiteľov ako televíznych divákov sú plne a riadne chránené, je dôležité pre televíznu reklamu, aby podliehala určitému počtu minimálnych pravidiel a noriem“ (odôvodnenie 83 smernice 2010/13/EÚ).

- 15 Vzhľadom na to, že vnútroštátny zákonodarcovia stanovujú prísnejšie pravidlá prípustnosti prerušenia programov reklamou odôvodňujú všeobecným verejným záujmom, ako aj záujmom príjemcov lineárnych mediálnych služieb, najmä maloletých divákov, vzniká otázka, či by tento záujem nemal podliehať rovnakej ochrane tak v prípade programov vysielaných prevádzkovateľmi televízneho vysielania, ako aj v prípade programov vysielaných poskytovateľmi audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie. Ak sa v tomto ohľade preukáže rozdielne zaobchádzanie s týmito dvoma skupinami prevádzkovateľov vysielania, vzniká pochybnosť, či je v súlade s právom Únie, a najmä so všeobecnou zásadou rovnosti pred zákonom, taká vnútroštátna právna úprava, ktorá poskytovateľom lineárnych mediálnych služieb úplne zakazuje prerušovať detské programy reklamou, pričom rovnaký zákaz neplatí pre poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie.
- 16 Keďže sa zdá, že chránené záujmy – telesný, duševný a morálny rozvoj maloletých a ľudská dôstojnosť – odôvodňujúce zákaz vysielania reklamy počas detských programov sa vzťahujú tak na programy vysielané poskytovateľmi lineárnych audiovizuálnych mediálnych služieb, ako aj na programy vysielané poskytovateľmi audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, vznikajú pochybnosti, či v tomto ohľade s týmito subjektmi, ktoré poskytujú služby podobnej povahy na podobnom trhu, možno zaobchádzať rozdielne tým spôsobom, že sa prísnejšie pravidlá zavedú len pre jedných z nich.
- 17 Tieto pochybnosti sú odôvodnené o to viac, že z vyššie citovaného odôvodnenia 59 smernice o audiovizuálnych mediálnych službách vyplýva, že pravidlá na ochranu vyššie uvedených hodnôt sú potrebné vo všetkých audiovizuálnych mediálnych službách. Zároveň zostáva nejasné, či postavenie oboch skupín poskytovateľov a povaha služieb, ktoré poskytujú, umožňuje predpokladať, že sa nachádzajú v porovnateľnej situácii, a preto by sa s nimi malo zaobchádzať rovnako v súlade so zásadou rovnosti vyplývajúcou z článku 20 Charty. Treba uviesť, že smernica 2010/13/EÚ vychádza z rozlíšenia medzi lineárnymi

audiovizuálnymi mediálnymi službami a audiovizuálnymi mediálnymi službami na požiadanie, pričom poukazuje na to, že sa líšia možnosťami výberu a kontroly, ktoré ponúkajú používateľovi, a vplyvom na spoločnosť. Vzniká však pochybnosť, či tieto rozdiely vo forme poskytnutia prístupu k audiovizuálnej relácii umožňujú zaviesť obmedzenia možnosti vysielania reklám počas detských programov len pre poskytovateľov lineárnych audiovizuálnych mediálnych služieb.

- 18 Zároveň je potrebné uviesť, že hoci vnútroštátny zákonodarca za súčasného právneho stavu umožnil poskytovateľom lineárnych audiovizuálnych multimediálnych služieb prerušovať detské programy reklamou, urobil tak len čiastočne, keďže zákaz zrušil len v prípade filmu trvajúceho viac ako jednu hodinu. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie. Vzhľadom na to zostáva za súčasného právneho stavu naďalej aktuálna vyššie uvedená pochybnosť, či je prípustné rozlišovanie situácie poskytovateľov lineárnych audiovizuálnych mediálnych služieb na jednej strane a poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie na strane druhej zo strany vnútroštátneho zákonodarcu konajúceho na základe článku 4 ods. 1 smernice 2010/13/EÚ.

PRACOVNÝ DOKUMENT